VERSLAG VAN DE SESSIE VAN DE RAAD DER GEMEENTE HAARLEMMERMEER OP DONDERDAG 4 DECEMBER 2025

Onderwerp: RV Herziening minimabeleid en individuele inkomenstoeslag 2026 en ambtshalve toekennen Haarlemmermeer Doet Mee! voor volwassenen en individuele inkomenstoeslag (12712193)

Voorzitter: dhr. P.J. Boerman

De leden: mw. B.M. Antolini, dhr. M.W.G. Bax, dhr. T.M. Beusenberg, mw. M.K. Denie, mw. K. van Goethem, mw. M.R. Hogervorst, dhr. H.C.M. Koning, mw. J. Koolmoes, mw. S. van de Meeberg, mw. A.N. Mees-Marhe, dhr. F. Sidali, dhr. J.C. Soellaart

Griffier: mw. V.L. Bauer

Portefeuillehouder: dhr. C. El Idrissi

Insprekers: Geen

De VOORZITTER: Ik snap dat de vorige sessie wel wat los heeft gemaakt, maar ik denk wel, gezien de tijd, deze sessie lijkt me ook zijn tijd wel vragen, dat het een goed idee is als mensen een beetje gaan zitten. Het is namelijk 20.30 uur geweest. De portefeuillehouder komt inmiddels ook binnen, dus we kunnen ook... Ik zie mensen hun vinger opsteken. Ik neem aan dat het is bedoeld om het woord te mogen voeren in de eerste termijn? Ja, precies. Daar zal ik alvast een inventarisatie van maken, dat is misschien makkelijk. Ik heb mevrouw Van de Meeberg, de heer Beusenberg en mevrouw Van Goethem. En dan ga ik zo het rijtje af, want dan kan ook iedereen zwaaien. Ik doe eerst die kant en dan ga ik naar die kant. Dat lijkt me het makkelijkst. Dan weet ook iedereen een beetje wanneer ze aan de beurt zijn. Ik geloof niet dat er heel erg urgentie is. U komt na mevrouw Van Goethem, helemaal niet? De heer Koning. Ik probeer het in de gaten te houden. Ik denk dat het goed gaat komen vanavond. Ik heb er alle vertrouwen in. Ik kijk eerst even rond of iedereen binnen is. De portefeuillehouder is in ieder geval aanwezig, dus dat betekent dat er geluisterd kan worden. Ik geef het woord aan mevrouw Van de Meeberg. Het is een sessiedebat, dus dat is voor mij wel het geval en ik vind het ook altijd leuk als hier mensen staan.

Mevrouw VAN DE MEEBERG: Dank u wel, voorzitter. Nou, als u het leuk vindt, dan is mijn avond sowieso al geslaagd. Voorzitter, laat ik zoals altijd positief beginnen. D66 is positief over het voorstel om regelingen automatisch toe te kennen. Dat is menselijk en efficiënt en het zorgt voor minder stress voor de mensen die er recht op hebben. Dus dat is pure winst. Ik wil ook vandaag een winstwaarschuwing geven. Die wil ik meegeven aan mijn collega's. Als er straks meer mensen gebruik gaan maken van regelingen, is dat hoogstwaarschijnlijk niet omdat de groep minima groeit, maar omdat we de juiste mensen bereiken. Laten we het succes van beter beleid dus niet verwarren met stijgende armoede. Voorzitter, dit voorstel is budgetneutraal en dat is een politieke keuze, geen verplichting. Ik ben er stellig van overtuigd dat als het goed gaat met iedereen, dan gaat het beter met iedereen. Dus als wij constateren dat de huidige minimaregelingen niet voldoende zijn om bestaanszekerheid te garanderen, dan zouden we, ruimte kunnen nemen om extra te investeren. Nogmaals, dat is een politieke keuze. Een belangrijk gemis in dit voorstel is dat er niet gekeken wordt naar het besteedbaar inkomen, terwijl juist dat bepaalt of mensen kunnen meedoen of niet. Een vraag aan de wethouder, waarom is daarvoor gekozen? Want laten we eerlijk zijn, bruto inkomensgrenzen zeggen weinig als je

hoge zorgkosten hebt, alimentatie moet betalen of hongerige pubers in huis hebt. Het meenemen van besteedbaar inkomen is geen tovermiddel, maar het zou het beleid wel eerlijker, menselijker en effectiever maken. Ik wil ook heel graag iets over fraude zeggen, voorzitter. In onderliggende stukken zie ik aandacht voor het risico op onterechte toekenning. En uiteraard moeten we die risico's serieus nemen. Ik wil wel graag benoemen dat de overheid historisch gezien onevenredig streng is geweest richting minima, terwijl belastingontwijking aan de top met fluwelen handschoenen wordt aangepakt. De toeslagenaffaire is geen verleden tijd, maar een blijvende les in bescheidenheid en zorgvuldigheid. Voorzitter, D66 ondersteunt de richting van het voorstel, maar roept het college op om ruimte te houden voor voortschrijdend inzicht. Kijk niet alleen naar het systeem, maar naar de mens achter de cijfers. En dan tot slot ook nog een compliment aan de werkgroep, ervaringsdeskundigen, de ambtenaren en alle betrokkenen bij dit voorstel. Jullie werk maakt het verschil. Dank u wel.

De VOORZITTER: Ik dank u wel. Ik geef het woord aan de heer Beusenberg en ik gebruik de tijd die hij gebruikt om hierheen te lopen, om mijn eigen omissie goed te maken dat ik niet heb aangekondigd waar we vandaag over praten. U heeft het ook niet gezegd in uw termijn. Het gaat over de herziening van het minimabeleid en de individuele inkomenstoeslag 2026, voor de mensen thuis die denken: waar hebben die mensen het over in die raadzaal. Het woord is aan de heer Beusenberg.

De heer BEUSENBERG: Nou voorzitter, dat vraag ik me sowieso wel een keer af. Nou, mijn eerste stukje kan ik dus achterwege laten. Nee, ik ga het toch alsnog gewoon doen. Voorzitter, we bespreken vandaag de herziening van het minimabeleid en de individuele inkomenstoeslag. Dit redt veel inwoners met een laag inkomen en daarom moeten we zorgvuldig afwegen. Het uitgangspunt dat werken moet lonen ondersteunen wij volledig. Nu zien we dat mensen die vanuit de bijstand gaan werken soms minder overhouden dan wanneer zij niet werkten. Dat is onhoudbaar. De armoedeval moet kleiner, maar wel op een manier die eerlijk is en eigen verantwoordelijkheid centraal stelt. Voor Sociaal Rechts Haarlemmermeer is ondersteuning altijd een springplank. Hulp die mensen op weg helpt, niet iets dat langdurige afhankelijkheid creëert. Daarom vinden we het logisch dat de individuele inkomenstoeslag wordt versoberd. Deze steun moet bedoeld zijn voor wie het echt nodig heeft, niet als structurele aanvulling op inkomen. De verhoging van de inkomensgrens voor minimaregelingen begrijpen we, maar dit mag geen automatisch groeipad van gemeentelijke taken en kosten worden. We moeten mensen helpen die het aantoonbaar nodig hebben, maar altijd met het doel dat zij kunnen uitstromen, niet blijven hangen. Het ambtshalve toekennen van regelingen vermindert bureaucratie, maar vraagt om scherp toezicht. Fraude mag nooit lonen. En onterechte toekenningen moeten direct worden rechtgezet. Voorzitter, wij steunen het principe dat werken moet lonen, maar minimabeleid moet nuchter, doelmatig en gericht blijven op zelfstandigheid. Wij helpen wie het nodig heeft, maar altijd om verder te komen en niet om afhankelijk te blijven. Dank u wel.

De VOORZITTER: Ik dank u wel. Het woord is aan mevrouw Van Goethem namens GroenLinks.

Mevrouw VAN GOETHEM: Dank u wel voorzitter. Om te voorkomen dat werken niet zou lonen wil dit college iets doen aan de armoedeval, het stukje van het vangnet waarbij het niet loont om te werken. En daarnaast wordt voor sommige regelingen de doelgroep uitgebreid en wordt er automatisch toegekend. Tot zover vindt u GroenLinks geheel aan uw zijde, want uiteraard moet werk eerlijk worden beloond en moet iedereen de kans krijgen om mee te doen aan de samenleving, met een inkomen of uitkering toereikend genoeg om van te leven. Maar voorzitter, HCnieuws gaf het afgelopen week al twijfelend aan in de krant. Volgens wethouder El Idrissi is het prima mogelijk om de armoedeval te verzachten en tegelijkertijd binnen de huidige budgetten te blijven. Wij geloven al een tijdje niet meer in Sinterklaas, voorzitter. We hebben hier afgelopen maand al vragen over gesteld, want samen met heel veel andere partijen en de participatieraad, ervaringsdeskundigen en de Stichting Samen Sterker Tegen

Armoede Haarlemmermeer, zetten we grote vraagtekens bij de manier waarop die armoedeval wordt aangepakt in dit nieuwe voorstel. Dat wordt namelijk gedaan door de uitkeringen van mensen die nu gebruik maken van de regelingen fors te verlagen en de doelgroep die nu recht heeft op bijstand te verkleinen van 120% naar 110%. Er vindt een herverdeling van armoede plaats, waarbij we het misschien iets beter maken voor degenen die tussen de 120% en 150% doelgroep zitten, maar ten koste van iedereen onder die 120% en dat is wat ons betreft niet de bedoeling. Want daarmee wordt hun bestaande armoede een echte val. Het tast de bestaanszekerheid van deze doelgroep aan en daarmee hun vrijheid en het vertrouwen in deze samenleving. En dat zijn grote woorden, dus laat ik het met een voorbeeld onderbouwen. Als een alleenstaande zijn individuele inkomenstoeslag er met € 100,00 per maand op achteruit ziet gaan, terwijl de vaste lasten jaarlijks stijgen, dan zal het ook heel erg moeilijk worden om mee te blijven doen. En als dan vervolgens zijn toelage om te kunnen sporten van € 225,00 naar € 150,00 per jaar gaat, dan wordt het erg lastig om daar je voetbalcontributie nog van te kunnen betalen. En dan vereenzaamt deze persoon. En dan is er nog van uitgegaan dat deze persoon de regelingen kent en de weg weet. Want de cijfers die bij de beantwoording van onze vragen werden gegeven, laten zien dat voor sommige regelingen maar 20% tot 50% van de inwoners die er recht op hebben, gebruik maken van de regeling. Dus voor deze mensen gaan de premies omlaag. Voorzitter, we lezen in het stuk dat met deze herziening ook wordt gewerkt aan het verhogen van het bereik van de doelgroep, maar we lezen nergens hoe. Wat gaan we morgen nu als gemeente anders doen om te zorgen dat we meer dan een op de vijf mensen die een individuele inkomenstoeslag kunnen krijgen, ook daadwerkelijk laten krijgen? Voorzitter, we kunnen niet anders dan tegen het voorstel, zoals het er nu ligt, stemmen. En we dienen ook een motie in. Die kunt u vinden in iBabs. Die bespreek ik graag met mijn collega's in de tweede termijn en hoe we op zoek gaan naar een echt eerlijke kans om mee te kunnen doen in de samenleving voor alle inwoners van Haarlemmermeer. Dank u wel.

De VOORZITTER: Ik dank u wel. Ik kijk even rond, de heer Koning. Dat is handig dan. Dan gaan we daarna die kant op. We gaan helemaal rond. Interrumperen mag altijd, maar iedereen komt vanzelf aan de beurt.

De heer KONING: Voorzitter, het inkomensbeleid is voorbehouden aan het rijk, het bepaalt ook wat de gemeente mag doen aan minimabeleid. Het rijk is verantwoordelijk voor huurtoeslag, zorgtoeslag, kindertoeslag, et cetera en gaat over de verhoging van het minimumloon. Onze gemeente geeft voor recreatieve, sportieve en culturele activiteiten een bedrag per jaar aan volwassen minima. Voor hun kinderen geeft de gemeente een tegemoetkoming voor schoolkosten, contributies, sportclub en kleding en vergoedt de bijlessen. Wij subsidiëren een voedselbank. Wij betalen mee aan schuldhulpverlening. Schoolgaande kinderen krijgen een laptop. Wij kennen een collectieve zorgverzekering. We hebben de succesvolle pilot Eropaf om huisuitzettingen te voorkomen. Wij geven kwijtschelding voor gemeentelijke belastingen, hulp aan mensen die het slachtoffer zijn van de toeslagenaffaire. Wij kennen ook een ruimhartig beleid bij de bijzondere bijstand, met name voor medische kosten. Nou, gelet op de drieminutenterreur moet ik hier stoppen, want ik zou echt tijd tekortkomen door alle door ons genomen maatregelen om de minima te helpen te noemen. En deze raad heeft bij verschillende bezuinigingsoperaties gezegd: niet op het minimabeleid, daar mag niet op bezuinigd worden. Het CDA is trots op het hele pakket aan maatregelen om vorm te geven aan onze solidariteit met de minderbedeelden in onze gemeente. Wij vinden het ruimhartig en wij staan hier volledig achter. Nu blijkt echter dat door het pakket aan rijks - en vooral gemeentelijke regelingen...

De VOORZITTER: Mijnheer Koning, volgens mij krijgt u nu al een interruptie.

De heer KONING: Mag ik mijn zin niet eens afmaken.

De VOORZITTER: Ja, maar ik denk dat het over het vorige punt ging namelijk. Voor de 'nu blijkt echter', ik denk namelijk dat u daarmee een nieuw onderwerp inbrengt. Maar ik geef het woord even aan mevrouw Van Goethem.

Mevrouw VAN GOETHEM: Ja, mijn punt ging inderdaad over dat er niet zou zijn bezuinigd op het minimabeleid en er is wel degelijk bezuinigd bij de vorige voorjaarsrapportage. Toen is er een gedeelte teruggegeven door het college. Dus hoe kijkt de heer Koning daartegenaan?

De heer KONING: Nou, dat moet ik dan gemist hebben. Nu blijkt echter dat door het pakket van rijks- en vooral gemeentelijke maatregelen dat mensen die gaan werken en meer verdienen dan de minimumuitkering er toch op achteruitgaan. Dat komt doordat gemeenten werken met maximale inkomensgrenzen. Ga je daar overheen, dan vervalt het recht op die maatregelen. Het CDA vindt het wel zeer wenselijk dat deze armoedeval bij mensen die de uitkering verlaten en gaan werken wordt aangepakt. Dit voorstel kent verschillende beslispunten welke voor een deel al door het college zijn genomen. De voorstellen die aan de raad zijn voorbehouden ondersteunt mijn fractie. Belangrijk is dat alle aanpassingen binnen de ter zake geraamde budgetten kunnen worden gerealiseerd. En om dan ook positief af te sluiten: de participatie met de participatieraad, Samen Sterker Tegen Armoede Haarlemmermeer en een groep ervaringsdeskundigen heeft gewerkt gelet op de inhoud van de bestuurlijke reactie. Er komt een communicatieplan en dat is heel belangrijk zodat alles goed wordt uitgelegd aan de mensen. Wij zijn alleen nog benieuwd wanneer een eerste evaluatiemoment gaat plaatsvinden, zodat we het eventueel kunnen herbeoordelen. Tot zover, voorzitter.

De VOORZITTER: En ook precies binnen de tijd, mijnheer Koning. Alsof u hier vaker geweest bent. Ik geef het woord aan mevrouw Mees namens de VVD-fractie.

Mevrouw MEES: Voorzitter, allereerst wil de VVD waardering uitspreken voor het uitgebreide en zorgvuldige stuk dat voorligt. Dank aan de portefeuillehouder en alle betrokken ambtenaren, maar ook aan de participatieraad, Samen Sterker Tegen Armoede Haarlemmermeer en de werkgroep Ervaringsdeskundigen. Het is goed om te zien dat verschillende adviezen daadwerkelijk zijn meegenomen. De overgangsregeling voor 2026 is daarvan een mooi voorbeeld. Voorzitter, de VVD staat achter het verbreden van de meedoenregelingen. Het is verstandig beleid om meer inwoners te bereiken en om regelingen toegankelijk te maken voor mensen die net boven het minimum verdienen. Dat draagt bij aan het verminderen van de armoedeval en dat is wat ons betreft pure winst voor inwoners en voor de samenleving. We vinden het ook heel goed dat in dit voorstel sterk wordt ingezet op kinderen. Kansengelijkheid begint bij meedoen, of dat nu gaat om sport, cultuur of schoolgerelateerde kosten. Landelijk zegt de VVD heel duidelijk: we moeten voorkomen dat kinderen kansen missen omdat het thuis financieel moeilijk is. Niet door alles klakkeloos gratis te maken maar door gericht te ondersteunen zodat kinderen mee kunnen doen en achterstanden voorkomen kunnen worden. De voorgestelde 150%-grens bij het kindpakket sluit daar mooi bij aan. Dat dit alles bovendien budgetneutraal gebeurt, waarderen wij zeer en dat het voorstel nadrukkelijk de prikkel versterkt dat werken moet lonen, past helemaal bij onze uitgangspunten. De armoedeval tegengaan is sociaal beleid, maar op een manier die stimuleert in plaats van ontmoedigt. Harmonisatie met omliggende gemeenten helpt daarbij. Het is eigenlijk niet uit te leggen dat je woonplaats zulke grote financiële verschillen kan opleveren. En het is goed dat dat nu wordt gelijkgetrokken. In dit stuk worden de regelingen op onderdelen iets versoberd, maar tegelijkertijd opengesteld voor een grotere doelgroep met duidelijke inkomensgrenzen van 110%, 130% en 150% van het wettelijk sociaal minimum. Voor de VVD is dat logisch en wenselijk. Zo verdwijnt de scherpe armoedeval rond 120% en blijven regelingen bereikbaar voor wie ze echt nodig heeft, zonder dat werken wordt ontmoedigd. Het is daarbij goed om te benadrukken dat we als raad formeel om een oordeel over slechts een paar beslispunten wordt gevraagd, terwijl deze maatregelen samen met de

onderdelen waar het college al toe heeft besloten, één samenhangend pakket vormen. De combinatie van verschillende inkomensgrenzen en het neerwaarts bijstellen van enkele tegemoetkomingen maakt het mogelijk om binnen het budget meer inwoners te bereiken. Het is een evenwichtige herschikking waarbij middelen anders worden verdeeld, zodat meer mensen kunnen meedoen en minder inwoners vastlopen in de armoedeval. Dat is precies waar deze herziening voor is bedoeld. Voorzitter, een belangrijk onderdeel in dit voorstel is het ambtshalve toekennen van de individuele inkomenstoeslag voor inwoners met een bijstandsuitkering. Dat is efficiënt, het voorkomt papierwerk voor inwoners en voor de organisatie en het laat de specialist zijn werk doen op basis van de actuele gegevens die de gemeente toch al heeft. Tegelijkertijd zien we ook de zorg over onrechtmatigheid. De risico's lijken beperkt, er wordt immers gewerkt met bestaande uitkeringsbestanden en er komen steekproeven. Maar we zouden het op prijs stellen als de raad hierover na 2026 een evaluatie ontvangt om dit te bevestigen. We horen graag een reactie van de portefeuillehouder hierop. We realiseren ons goed dat er inwoners zijn die al lang op bijstandsniveau leven en niet meer kunnen werken. Voor deze groep moeten wij als gemeente zichtbaar blijven, met regelingen die helpen om mee te kunnen doen en om een minimaal bestaansniveau te behouden. Tegelijkertijd zijn we ook trots op de groep die wel stappen kan zetten richting werk, de zogeheten categorie D. De resultaten die daar worden geboekt zijn waardevol en verdienen continuering en laten we dat vasthouden. Tot slot voorzitter, nog een belangrijk punt. De communicatie richting de inwoners die door deze beleidswijzigingen worden geraakt. Juist in deze groep zien we dat officiële brieven soms niet worden gelezen of direct worden weggelegd. Het is daarom essentieel dat we extra aandacht besteden aan duidelijke, begrijpelijke en toegankelijke uitleg over wat er verandert, waarom dat gebeurt en wat dit betekent voor hun portemonnee. We moeten inwoners meenemen in de gedachte achter deze herziening. Dat werken loont, dat ondersteuning eerlijker en evenwichtiger wordt ingezet en dat de armoedeval zoveel mogelijk voorkomen moet worden. Goede, doelgerichte communicatie is daarbij onmisbaar. Dank u wel, voorzitter.

De VOORZITTER: Ik dank u wel. Ik steek even de Rubicon over, zal ik maar zeggen en kijk ik naar die kant van de zaal. Als eerste aan mevrouw Antolini, want die vroeg er net heel gericht om.

Mevrouw ANTOLINI: Dank u, voorzitter. Er zijn inwoners die echt steun nodig hebben en voor hen moet een vangnet bestaan. Maar voorzitter, vanaf 2026 wordt zowel de individuele inkomstentoeslag als de gemeentelijke bijdrage automatisch uitgekeerd. Zonder gesprek of enige vorm van inspanningsverplichting. Niet een check of iemand werkt aan participatie of perspectief op werk. Het systeem keert het simpelweg uit. En voorzitter, dat is geen armoedebestrijding, dat is het normaliseren van afhankelijkheid. We zien al jaren dat het aantal langdurige bijstandsontvangers nauwelijks daalt. Het sociaal domein is onze grootste kostenpost. En toch kiest dit college niet voor activering of begeleiding, maar voor automatische regelingen zonder dat er iets tegenover staat. Het resultaat? Niet dat werken meer gaat lonen, maar dat de prikkel om uit de uitkering te komen juist verder verdwijnt. Forum voor Democratie zegt, steun moet altijd gekoppeld zijn aan inspanning, aan het daadwerkelijk werken aan zelfstandigheid. Automatisch geld overmaken zonder voorwaarden helpt niemand vooruit. Het houdt mensen vast. En voorzitter, we moeten ook eerlijk zijn over de bredere druk op ons stelsel. We blijven nieuwe groepen binnenhalen die direct gebruik maken van onze voorzieningen. In het vorige debat hebben we besproken hoe 80% van de statushouders in de bijstand zit. Dat vergroot de druk op onze begroting en op de Haarlemmermeerders die dit betalen. Wij kiezen voor een vangnet dat mensen echt helpt om vooruit te komen, niet voor automatische uitkeringen die stilstand belonen. Dank u wel.

De VOORZITTER: Ik dank u wel. Het woord is aan de heer Soellaart namens de ChristenUnie-SGP-fractie.

De heer SOELLAART: Hartstikke goed, dank u wel. Voorzitter, ik citeer uit ons verkiezingsprogramma van de afgelopen periode. De basis voor gezonde menselijke verhoudingen ligt in de liefde tot God en de naaste. Van daaruit gaan mensen zich verantwoordelijk voelen voor het welzijn van zichzelf en anderen. Er moet balans zijn op het gebied van werk, zorg en vrije tijd. De kwaliteit van samenleven voor eenieder, ook in Haarlemmermeer, wordt bepaald door de plaats om te wonen, te werken, te recreëren en de gekregen gaven te ontwikkelen door onder andere culturele ontplooiing. Het treffen van voorzieningen behoort tot de verantwoordelijkheid van burgers. De taak van de gemeentelijke overheid is hierbij voorwaarden scheppend en stimulerend. Naar onze mening voldoet de gemeente aan deze voorwaarden, zowel in het verleden als in de voorstellen van dit raadsvoorstel. Het is belangrijk dat mensen in Nederland rond kunnen komen. Kinderarmoede mag niet in ons land voorkomen als een van de rijkste landen in de wereld. Het is goed dat er diverse gemeentelijke- en landelijke regelingen zijn om mensen die dat nodig hebben te helpen. Tegelijkertijd, werk moet lonen, mensen moeten meedoen, zelf aan hun bestaanszekerheid werken. We kunnen ons vinden in de voorstellen die hiertoe leiden. Tot zover, voorzitter.

De VOORZITTER: Nou, dit was in ieder geval een duidelijke uitsmijter. Ik geef het woord aan mevrouw Koolmoes van Lid Koolmoes en daarna geef ik het woord aan mevrouw Hogervorst.

Mevrouw KOOLMOES: Ja, goedenavond, hij doet het. Voorzitter, een puur economische benadering van de armoedeval doet volstrekt geen recht aan de emotionele en pedagogische werkelijkheid waarin bijvoorbeeld een alleenstaande ouder leeft. Want ja, werken moet lonen, maar nooit ten koste van het kostbaarste wat er is, de tijd tussen ouder en kind. Want een ouder draagt niet alleen de financiële verantwoordelijkheid, maar ook de verantwoordelijkheid om een kind veilig, stabiel en liefdevol groot te brengen. Want voorzitter, laten we eerlijk zijn, een kind uit de jeugdzorg houden en een kind door een moeilijke periode heen begeleiden, dat is ook werk. Onbetaald werk, maar van onschatbare waarde voor de samenleving. En daarom sta ik hier vandaag. Ouders die iedere dag opnieuw die pijnlijke afweging moeten maken, kan ik meer gaan werken om te overleven? Of hebben mijn kinderen mij gewoonweg harder nodig? Het is de tijd dat wij als politiek erkennen dat achter elke rekensom in beleid een mens geraakt kan worden. Want met de aangekondigde verlaging van de individuele inkomenstoeslag met € 100,00 € 90,00 of € 80,00 voor de verschillende inkomensgroepen, legt het bestuur de lasten opnieuw bij de meest kwetsbare inwoners neer en die regeling was juist bedoeld om bestaanszekerheid te versterken. Het betreft geen kleine bijstelling, maar een beleidskeuze die maatschappelijk sterk zal doorwerken. Voorzitter, wij staan vandaag, Lid Koolmoes, in wij-vorm, achter de adviezen van de participatieraad, de SSTAH, Samen Sterker Tegen Armoede Haarlemmermeer, en de ervaringsdeskundigen om deze regeling, als het dan moet, dan langzaam in te voeren. Want we zullen altijd onze inwoners voor ogen houden, de kinderen voor wie wij vandaag beleid maken en die ons eraan herinneren waar het uiteindelijk echt om draait. Tot zover.

De VOORZITTER: Ik dank de hele fractie. Het woord is aan mevrouw Hogervorst.

Mevrouw HOGERVORST: Dank u wel, voorzitter. Forza! staat voor een gemeente waar zo min mogelijk mensen vastzitten in een uitkering. Wie kan werken, moet geholpen, gestimuleerd worden om aan het werk te gaan. Maar wie niet kan werken verdient bescherming en geen extra financiële druk. En met die insteek keken wij naar deze herziening. Voorzitter, er staan veel hele goede elementen in dit voorstel. De portefeuillehouder heeft heel hard gewerkt. Het aanpakken van armoede is nodig. Als meer werken nauwelijks iets oplevert, of zelfs minder, houd je mensen juist in de uitkering. En dat moeten we proberen te doorbreken. Ook de uitbreiding van het kindpakket steunen wij. Kinderen moeten kunnen meedoen thuis, ongeacht het inkomen. En het ambtshalve toekennen van regelingen is wat Forza! betreft echt de menselijke maat. Geen loketcircus, maar automatisch toekennen waar dat kan. Maar

voorzitter, er zijn ook punten die nog wat aandacht vragen. De individuele inkomenstoeslag gaat omlaag en de inkomensgrens wordt verlaagd. Bij Haarlemmermeer Doet Mee! krijgen meer inwoners toegang, maar het bedrag per volwassenen gaat omlaag. Dat helpt ook om de armoedeval kleiner te maken en dat zien we ook in de Stimulansz-tabellen. Maar het raakt ook inwoners die al jaren op of onder het bestaansminimum zitten. En binnen die groep zien wij twee totaal verschillende situaties. Inwoners die niet kunnen werken, de stukken zijn daar heel duidelijk over, ik citeer: "Voor een groot deel van de doelgroep is directe arbeidsinschakeling niet haalbaar." Bij ongeveer de helft is betaald werk zelfs helemaal niet meer mogelijk. Deze mensen kun je niet nog verder laten terugvallen. Inwoners die wel kunnen werken, maar dat tot nu toe nog niet doen, voor deze groep moeten we juist prikkels en begeleiding versterken. Regelingen mogen geen eindstation zijn. Voorzitter, Forza! vindt dat je deze twee groepen niet over één kam kunt scheren. Het kan niet zo zijn dat iemand die structureel niet kan werken dezelfde inkomensklap krijgt als iemand die al jaren geen stap zet richting werk. Daarom wil Forza! in de tweede termijn twee onderwerpen met de collega-fracties verkennen. 1. Hoe beschermen we de groep die aantoonbaar niet kan werken tegen extra inkomensverlies? Dit sluit aan bij zorgen uit de adviezen van de participatieraad en Samen Sterker Tegen Armoede Haarlemmermeer. 2. Hoe activeren we inwoners die wel kunnen werken sterker en effectiever, zodat werken echt meer loont dan blijven zitten? Voorzitter, Forza! wil een Haarlemmermeer waar iedereen kan werken, vooruitkomt door werk en wie niet kan werken niet wordt gestraft. En in de tweede termijn bespreken wij dit graag met de collega's. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dat lijkt mij helder. Ik geef het woord aan mevrouw Denie van de PvdA. De PvdA is aanwezig. Mevrouw Denie, namens de PvdA.

Mevrouw DENIE: Dank u wel, voorzitter. Ik wil dan roepen van ja, vanavond bespreken we herziening van het minimabeleid. Ik hoor allemaal collega's over heel goed, het stuk, de inhoud daarvan. Maar wat ik mis en dat is ook bij het college, want anders kom je niet met dit voorstel, is realiteitszin. Want wat betekent dit voorstel in de praktijk? Een heleboel, en dat heeft een hele slechte uitwerking op de meest kwetsbaren. Wat uit het oog wordt verloren is dat wat voor ons misschien € 80,00, € 90,00 of € 100,00 lijkt, is voor andere mensen net het bruggetje naar het einde van de maand halen, dat je je kind te eten kan geven. En wij hopen dan ook echt dat we samen tot de conclusie kunnen komen voor nu, dat we er niet voor kiezen om de inkomensgrens te verlagen voor de individuele inkomenstoeslag en daarbij ook die tegemoetkomingen te verlagen. Want uiteindelijk gaat het over mensen die misschien deze winter hun verwarming niet aan kunnen zetten en dan is het voor ons een beleidsstuk met: oh ja, maar het is maar zoveel procent en het is maar zoveel euro, maar het maakt een heel groot verschil. Dus een oproep aan de raad, maar ook zeker aan het college, om het anders te gaan doen. Want dit heeft zo'n impact, als je dat niet kan bedenken betekent eigenlijk dat je ook niet zo'n voorstel mag schrijven. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Ik geef het woord aan Lid Sidali.

De heer SIDALI: Dank u wel, voorzitter, collega's. Het principe van solidariteit dat het college hier voorstelt, spreekt mij erg aan, spreekt het Lid Sidali erg aan, want ik vind het heel vervelend om in de ik-vorm te praten. Het is even wennen. Werken moet lonen en werkende inwoners met een laag inkomen verdienen onze aandacht. Het Stimulansz-rapport toont duidelijk aan dat gezinnen met kinderen die net boven de 120% van de bijstandsnorm verdienen er maandelijks € 144,00 op achteruitgaan ten opzichte van de bijstand. Dat is een onacceptabele situatie die we moeten aanpakken. Toch vraag ik het college om bij dit solidariteitsprincipe ook stil te staan bij degene die de prijs betaalt. In dit voorstel wordt aan bijstandsgerechtigden gevraagd solidair te zijn met werkenden met een laag inkomen, door met minder hetzelfde te moeten doen. Het Stimulansz-rapport bevestigt wat het Sociaal

en Cultureel Planbureau eerder aantoonde. Twee derde van de bijstandsgerechtigden heeft een zeer grote afstand tot de arbeidsmarkt en bij ongeveer de helft is betaald werk door medische of psychische sociale problematiek zelfs helemaal niet mogelijk. Juist deze kwetsbare groep wordt nu gevraagd een deel van de rekening te betalen. Waarom is er gekozen voor budgettaire neutraliteit als uitgangspunt? Het college stelt dit als voorwaarde, maar is het niet ook mogelijk om bij de raad een voorstel te doen tot ophoging van het budget voor minimaregelingen? Andere gemeenten zijn ons voorgegaan en recentelijk budgetverhogingen doorgevoerd voor hun armoedeaanpak. Voorzitter, kan het college doorrekenen wat de meerkosten zouden zijn om de tegemoetkomingen voor bijstandsgerechtigden op het huidige niveau te houden, terwijl de inkomensgrenzen wel worden verruimd? Ik heb zo een beetje een vermoeden, ik heb ook zitten rekenen, maar ik wil het graag van het college horen. Is het college bereid om bij de Voorjaarsnota een voorstel te doen voor een eventuele budgetverhoging, of misschien wel eerder, zodat de solidariteit niet eenzijdig bij de meest kwetsbaren komt te liggen? En ik denk dat ik nu moet afronden met de laatste zin.

De VOORZITTER: Bent u bereid om tot een afronding te komen zou mijn vraag zijn.

De heer SIDALI: Ja, dat ga ik doen. Voorzitter, ik ben een voorstander, Lid Sidali is een voorstander van zorgen voor elkaar, maar dan wel wederkerig. Solidariteit mag geen eenrichtingsverkeer zijn waarbij de meest kwetsbaren inleveren voor werkenden die het ook moeilijk hebben. Als we werkelijk willen investeren in bestaanszekerheid en kansengelijkheid, past het om als gemeente ook te onderzoeken of de begroting ruimte biedt voor beide groepen. Dank u wel, voorzitter.

De VOORZITTER: Ik gaf u in ieder geval wat ruimte in de tijd. Als laatste denk ik is het woord aan de HAP en ik zie de heer Bax bewegen, dus ik denk dat hij naar voren komt. Je weet het maar nooit, wie van de twee? De heer Bax.

De heer BAX: Voorzitter, een herziening van ons minimabeleid, zodat een kwetsbare groep mensen, inwoners, erop vooruitgaat. Daar wordt ons HAP-hart blij van. Wij vinden niet alleen dat werken echt moet lonen, niemand tussen wal en schip mag vallen en bestaande zekerheid een basisrecht is, maar ook dat het beleid gericht moet zijn op preventie. U heeft deze periode HAP veel gehoord over preventie, goed om te zien dat er steeds meer stukken naar de raad komen die dat als uitgangspunt nemen. Dit beleid laat mooi zien dat preventie de sleutel is om erger te voorkomen, situaties te stabiliseren en te verbeteren. In de eerste plaats voor die inwoner en in de laatste plaats voor ons als gemeente. Het eerste zien we jammer genoeg iets minder terugkomen in het stuk. We gaan dit vooral doen om het leven voor die kwetsbare inwoner een stukje beter te maken. Niet alleen om te besparen op maatschappelijke kosten en het effectiever inzetten van onze middelen. Nee, voorzitter, deze herziening is om de armoedeval in Haarlemmermeer zoveel mogelijk te voorkomen voor onze inwoners. De mens centraal, dat is waar het allemaal om draait. En daarom zijn we ook trots op dit stuk. Daarom ook bij dezen onze dank en complimenten voor de betrokken ambtenaren, Bureau Stimulansz, voor haar onderzoek en de participatieraad en kerngroep Samen Sterker Tegen Armoede Haarlemmermeer voor de reacties en aanbevelingen. Voorzitter, voor HAP zijn de volgende punten belangrijk. Preventie is de sleutel. Niemand tussen wal en schip. Werken moet echt lonen om daadwerkelijk aan bestaanszekerheid te kunnen bouwen. Voorzitter, daarbij is het ontzettend belangrijk dat we de cyclus van armoede, waar kinderen vaak de dupe van zijn, doorbreken. Zodat kinderen volwaardig mee kunnen doen, ondanks de kleine beurs van hun ouders. Voorzitter, we zien veel goede punten terugkomen in het stuk en HAP gaat er dan ook van uit dat het beleid de gewenste positieve effecten zal hebben. We zijn heel benieuwd naar die positieve effecten. We zien ook dat het minimabeleid doorlopend getoetst gaat worden, op actualiteit en effectiviteit, dus dat lijkt ons voldoende realiteitszin en dat het beleid dan ook aangepast wordt, mochten we ontwikkelingen daartoe zien die aanleiding geven. HAP mist nog wel

hoe de raad hierbij betrokken wordt. Onze fractie wil graag op de hoogte blijven via misschien een jaarlijkse voortgangsrapportage. Kan de portefeuillehouder dit misschien toezeggen?
Voorzitter, tot slot. Wat HAP betreft, met dit beleid mag het heel snel januari worden. Dank u wel.

De VOORZITTER: Ik dank u wel. Als laatste van de eerste termijn kan ik constateren, ik zag BVNL net wel voorbijkomen, maar die koos er niet voor om deel te nemen aan het debat en dat ook EEN Haarlemmermeer en GEZOND Haarlemmermeer niet aanwezig zijn, dit voor de notulen. Ik geef het woord aan de portefeuillehouder, de heer El Idrissi. Ik zal er bij voorbaat bij zeggen, het hele college heeft zeven minuten.

Wethouder EL IDRISSI: Dank voorzitter voor het woord en inderdaad die zeven minuten was voor het hele college in het vorige debat. Gelukkig zijn die zeven minuten nu echt voor mij en daar ga ik ook goed gebruik van maken als u het niet erg vindt. Nee, hier staat echt een trotse wethouder en ik ben wel vaker trots op stukken die wij naar de raad toe brengen. Maar dit is echt een stuk waarvan ik denk joh, hier zijn echt alle belangen in meegewogen en hier staat echt een weloverwogen resultaat, gegoten in een raadsvoorstel. Belangrijk om te beginnen is denk ik bij de vraag van de heer Sidali, van Lid Sidali, waar komt dit nu vandaan en waarom is het zo op die manier vormgegeven als het gaat om het financiële budget. De gedachte komt vanuit ons coalitieakkoord waarbij we hebben gezegd: we moeten gaan kijken hoe we de werkende armen beter kunnen ondersteunen en dat werken moet lonen, maar wel binnen de financiële kaders die we hebben en dat is precies ook waar we naar gekeken hebben. Bureau Stimulansz heeft dat ook meegenomen in het rapportonderzoek om binnen financiële kaders te blijven, maar wel met nadruk op het verkleinen van de armoedeval. En dat is ons gelukt. Bij alle huishoudtypes hebben we de armoedeval kunnen verlagen. Sterker nog, ze verdwijnen. En dat is mooi, want nu is er ruimte ook om dat dagje extra te gaan werken. Wat heel veel mensen willen, maar toch het gevoel hebben, of niet het gevoel hebben, erachter komen dat als ze een dagje extra gaan werken, ze ontzettend veel regelingen daardoor verliezen. En dat ze hun kind moeten meegeven dat hij niet meer naar het voetbal kan, omdat ze dat geld gewoon weg niet hebben. Dus werken moet lonen en dat ademt dit stuk uit en daar ben ik ontzettend trots op. Trots ook op het feit dat we het kindpakket van 120% naar 150% hebben kunnen brengen. Gigantisch. Mooie stap. Meer mensen kunnen gebruikmaken van deze regeling zonder te denken: oeps, als ik nu een uurtje of twee dagen of een dagje extra ga werken, dan verlies ik mijn kindpakket. Dan verlies ik de bijlesregeling voor mijn kind. Dan verlies ik de bijdrage of de contributie die nodig is om mijn kind op voetbal of hockey of whatsoever te zetten. Nou, dat is ontzettend belangrijk, dat we daarop hebben ingezet. Ik sluit me ook aan bij de woorden van de heer Bax. De kinderen mogen absoluut niet de dupe zijn van de kleine beurs van hun ouders. En die cyclus van armoede, die vaak van generatie op generatie doorloopt, proberen we met dit raadsvoorstel te doorbreken. Daar ben ik echt ontzettend blij mee. D66 begon ook met de vraag besteedbaar inkomen. Besteedbaar inkomen is vaak ook op individuele basis. Elke inwoner heeft zijn eigen kosten die hij maakt. Bij de ene is het wat meer en bij de andere is het wat minder. Daar is moeilijk generiek beleid op toe te passen. Dus dat is ook de reden waarom Bureau Stimulansz bewust heeft gekozen om uit te gaan van het bruto-inkomen.

De VOORZITTER: Ik zie dat dit toch een vraag oproept en zelfs een hele snelle vraag. Mevrouw Van de Meeberg.

Mevrouw VAN DE MEEBERG: Ja, dank u wel, voorzitter. Ik hoor een trotse wethouder, maar misschien is het terecht om even te wachten om te horen of de hele raad ermee instemt en het ermee eens is om dat gevoel te hebben. Besteedbaar inkomen is moeilijk, maar niet onmogelijk en het is dus een keuze. Betekent dat dat we moeilijkheden uit de weg gaan?

De VOORZITTER: De wethouder.

Wethouder EL IDRISSI: Nogmaals, het is geen keuze. Het is geen politieke keuze, wat u ook aangaf in uw bijdrage. Er is gekeken naar wetenschap. Als je beleid wil vastleggen, dan doe je dat generiek. Je kunt niet op individuele basis beleid maken. Dus mijn antwoord ook op u is, als u dat zou willen, op besteedbaar inkomen gaan kijken hoe dat voor mensen vormgeeft, dan zou u op elke persoonlijke inwoner moeten gaan kijken of het besteedbaar inkomen gaat passen ja of nee. Daar kun je geen generiek beleid op toepassen.

De VOORZITTER: Mevrouw van de Meeberg, generiek beleid.

Mevrouw VAN DE MEEBERG: Nou, het gaat niet over een groep van 10.000 mensen volgens mij. Overigens, het is natuurlijk wel een politieke keuze hoe je omgaat met geld. 100%. Maar goed, dat is een opmerking.

De VOORZITTER: Gaat u door.

Wethouder EL IDRISSI: Dan SRH met de opmerking. Het is inderdaad een springplank om echt wel meer te gaan werken en ook van een bijstandsuitkering naar werk te gaan. Dat is precies de gedachte hierachter. Mensen in een bijstandsuitkering kunnen gebruik maken van heel veel regelingen. Daar maken ze ook gebruik van. Maar wat wij juist willen is dat het makkelijker richting werken gaat. Dus die financiële drempels zijn hiermee ook weggenomen. GroenLinks stelde de vraag, de IIT, de individuele inkomenstoeslag, die wordt inderdaad verlaagd. En dat gaat niet om een bedrag van € 100,00 per maand, maar dat gaat om een bedrag van € 8,00 per maand. En dat klopt, het is voor die kwetsbare groep ontzettend veel geld, die € 8,00 per maand. Maar we hebben ook in het raadsvoorstel het advies van de participatieraad en van Samen Sterker Tegen Armoede Haarlemmermeer meegenomen dat we een overgangsregeling inzetten voor het jaar 2026. Het CDA vraagt zich af: wanneer kunnen we het stuk beoordelen? Een terechte vraag. We hebben een mooie indicator in het raadsvoorstel gezet. Dat komt ook terug tijdens de voortgangsrapportage. Daar gaan we dus ook op rapporteren. U zult daar de gegevens ook van krijgen. De VVD heeft ook de vraag van evaluatie. Voornamelijk over, als ik het goed heb, de evaluatie van fraude, het constateren daarvan. Dat heeft te maken met het feit dat we ambtshalve gaan toekennen. Ik wil u geruststellen dat we ook steekproefsgewijs kijken of mensen die de regeling krijgen, of dat ook wel terecht is. Dus daar gaan we echt wel inzetten. Maakt u zich daar vooral geen zorgen over. Maar we gaan wel, en dat kan ik u meegeven, de raad informeren over de ambtshalve toekenning. Ik denk dat dat ook gewoon goed is en ik ga u die toezegging doen dat we daarmee in 2027 gaan komen. Dan hebben we ook een jaar lang met deze regelingen gewerkt en dan kunnen we goed afwegen wat daar aan resultaten geboekt zijn. Forum voor Democratie, mevrouw Antolini, ambtshalve toekennen. Nou, een vangnet om vooruit te komen. U hebt daar ook wat vraagtekens bij, zomaar geld geven. En ik kan u vertellen, wij geven in de gemeente Haarlemmeer niet zomaar geld aan mensen. Sterker nog, ons Team Werk zit er echt bovenop. Ik kan u vertellen dat mensen in de bijstand maandelijks periodiek worden opgeroepen en gevraagd: bent u in staat om aan de slag te gaan? Daar worden gesprekken mee gevoerd en als iemand in staat is om aan de slag te gaan, dan gaat diegene ook aan de slag. Daar is geen ruimte om te zeggen we doen dat, we doen dat niet. Dus we willen zoveel mogelijk mensen toeleiden naar de arbeidsmarkt. Sterker nog, er zijn ondernemers in onze gemeente die daarom roepen en het is belangrijk dat iedereen meedoet in de samenleving. HAP heeft het ook over de voortgang. We hebben een goede indicator ook in het raadsvoorstel staan over hoe we daarover gaan rapporteren. Dus dat gaan we ook meenemen om te vertellen hoeveel mensen van die regelingen gebruik gaan maken. Dat is ook in het verlengde van de vraag, ik geloof uit mijn hoofd, van GroenLinks over hoe gaan we nou mensen bereiken. Het niet-gebruik

is gigantisch groot. Ongeveer 60% van de doelgroep maakt maar gebruik van de minimaregeling. Ik heb al eerder gezegd dat dit landelijk zo is, daar zijn wij geen uitzondering op. De vraag is hoe we die mensen gaan bereiken. We hebben al ook in de bestuurlijke reactie aangegeven dat we dat met communicatiecampagnes gaan doen en de samenwerking met partners gaan intensiveren. Dus dat betekent dat heel veel flyers ook bij sportverenigingen en plekken of vindplaatsen komen, waar ook mensen die kwetsbaar zijn vaak komen. En ook het aanvraagproces, ik denk dat dat ook goed is om te vertellen, het aanvraagproces bijvoorbeeld bij de 'Bereken uw recht'-tool, die gaan we vereenvoudigen. Dus zaken die niet nodig zijn om te vragen, hoeven ook niet geüpload te worden, dus we hebben dat hele systeem vereenvoudigd en hopelijk moet dat gaan helpen om mensen de aanvraag te laten voltooien.

De VOORZITTER: Ik geef mevrouw Denie even het woord. Ik denk een vraag over het bereik, maar ik weet het niet helemaal zeker.

Mevrouw DENIE: Nee, u kunt bijna mijn gedachten lezen, voorzitter, maar net niet.

De VOORZITTER: Ik dacht, als de heer El Idrissi klaar is, dan kan ik alle mensen die nog een vraag hebben oproepen om te komen.

Mevrouw DENIE: Het ging echt over de zinnen daarvoor die hij zei. Daar sloeg ik op aan.

De VOORZITTER: Mevrouw Denie, sorry.

Mevrouw DENIE: Het college zegt dat het gaat meten en rapporteren hoeveel mensen gebruik gaan maken van de regelingen, de verbreding daarvan. Ik vraag me af in het kader van de efficiency, of dit college dan ook gaat meten welke gezinnen er allemaal kapot zijn gegaan door het verlagen van de tegemoetkomingen?

De VOORZITTER: De wethouder.

Wethouder EL IDRISSI: Het raadsvoorstel is juist bedoeld om mensen niet kapot te maken, maar juist bedoeld om mensen een stukje bestaanszekerheid te bieden, kansengelijkheid te bieden. Dat is waar dit raadsvoorstel voor is geschreven. En de verlaging van de IIT, die is € 8,00 per maand en dat is voor de meest kwetsbare groep, dat klopt. Twee derde van ons bestand, het bijstandsgerechtigdenbestand, is inderdaad niet in staat om aan de slag te gaan. En alsnog zijn we in staat om voor die groep maatschappelijke participatie te krijgen. Mensen doen gewoon wel mee aan de samenleving in de vorm van vrijwilligerswerk, of een andere vorm van maatschappelijke participatie.

De VOORZITTER: Mevrouw Denie, nog een laatste reactie?

Mevrouw DENIE: Ja, dank u wel. Ik hoor van de wethouder dat de bedoeling van dit voorstel is dat het niet gebeurt. Is het college het met mij eens dat in de praktijk is gebleken dat de bedoeling soms heel anders uitpakt dan de situatie in de praktijk?

De VOORZITTER: Het college.

Wethouder EL IDRISSI: Het zal moeten blijken, mevrouw Denie. Laten we dingen ook een kans geven. Laten we ook optimistisch zijn. Ik weet dat u dat lastig vindt, maar het is denk ik wel goed om dit raadsvoorstel ook een kans te geven in de zin van…

De VOORZITTER: Laten we het niet persoonlijk maken wethouder.

Wethouder EL IDRISSI: Laat mensen ook profiteren van de regeling die ze hebben en als nou blijkt dat mensen sneller aan de slag kunnen, dat we mensen makkelijker kunnen toeleiden aan de arbeidsmarkt waar dit raadsvoorstel voor bedoeld is, dat we bestaanszekerheid en kansengelijkheid kunnen bieden aan jonge kinderen, dan zou u dat moeten omarmen.

De VOORZITTER: Ik wil het college en de raad verzoeken om het niet persoonlijk te maken en het bij het stuk te houden. Mevrouw Denie.

Mevrouw DENIE: Ja, dank u wel, voorzitter. Ik wil echt even vragen of de wethouder zijn woorden terug wil trekken over dat het moeilijk voor mij is om positief te zijn, want we hebben het hier over mensen in armoede en het is echt heel ongepast om daarvan te maken dat het voor mij persoonlijk moeilijk is om positief te zijn. Dat is ongehoord.

De VOORZITTER: Ik geloof dat ik daar ook een oordeel over heb gegeven, maar misschien kan de wethouder ook iets over zeggen.

Wethouder EL IDRISSI: Jazeker, ik geef u aan… Kijk, ik ben hier heel optimistisch over, over dit raadsvoorstel. Het is een mooi voorstel en als u zegt, nou daar ben ik het niet mee eens, dan is dat prima. Maar ik vraag u wel om het een kans te geven.

De VOORZITTER: Het ging niet over het voorstel, volgens mij ging het over de beoordeling die u gaf aan het raadslid.

Mevrouw DENIE: Punt van orde. Ik kan hier toch ook niet de wethouder gaan beledigen of wat dan ook of wat ik persoonlijk van de wethouder vind. Dit is niet normaal.

Wethouder EL IDRISSI: Het is geen belediging geweest. Ik heb u gevraagd om wat minder negatief te zijn en als u dat wilt blijven doen, dan is dat uw keuze. U bent vrij om dat zelf te doen, maar we gaan hier geen Denie-show van maken. We gaan door en we gaan het hebben over de inhoud van het raadsvoorstel.

De VOORZITTER: Het wordt er niet beter op.

Mevrouw DENIE: Voorzitter, het is ongehoord, We gaan er geen Denie-show van maken. Ik eis gewoon dat de vergadering wordt geschorst. Bizar.

De VOORZITTER: Ik hoor een punt van orde. Ik denk dat het een goed idee is om even de vergadering te schorsen. Ik denk het ook.

Schorsing

De VOORZITTER: We kunnen verder, denk ik. Het woord is aan de wethouder.

Wethouder EL IDRISSI: Ja, dank voorzitter voor het woord. Ik denk dat u mij wel wat langer kent dan vandaag dat ik nooit mensen persoonlijk zal aanvallen of whatsoever. Dit was meer politiek de uitspraak. Ik heb het nooit op de persoon Denie willen munten. Dus als dat zo op die manier is overgekomen, dan

wil ik mijn excuus daarvoor aanbieden. En ik hoop dat u mij wat langer kent dan vandaag. Ik ben totaal niet de persoon die mensen wegzet of in hokjes zet. Dus bij dezen. Ik zou het heel graag over de inhoud willen hebben. En nogmaals excuses als dat op die manier is overgekomen.

De VOORZITTER: Ik kijk even rond of dat voldoende is. En we gaan terug naar de inhoud denk ik. Mevrouw Koolmoes voor de inhoud.

Mevrouw KOOLMOES: Ja, voorzitter, dank u wel dat ik het over de inhoud weer mag hebben, dat we hem weer terug gaan pakken. De inkomensafhankelijke toeslag. Klopt het nog steeds, want ik heb het niet terug kunnen vinden, dat het drie jaar duurt, dat je drie jaar onder een minimaal inkomen moet zitten voordat je hem überhaupt ontvangt? En is daar eventueel ruimte in om dat aan te passen?

De VOORZITTER: Wethouder, misschien is het handig alle vragen uit de eerste termijn die niet beantwoord zijn om ze even op te volgen of wilt u ze per vraag beantwoorden? Per vraag toch?

Wethouder EL IDRISSI: Ja, ik denk dat er toch wel wat meer technische vragen zijn. U vraagt, via u voorzitter, uiteraard, de individuele inkomenstoeslag is bedoeld voor mensen die langer dan drie jaar van een bijstandsuitkering leven en ook niet in staat zijn om aan de slag te gaan, maar ook geen perspectief hebben op inkomensverbetering. Voor die groep mensen is die IIT bedoeld, de individuele inkomenstoeslag.

De VOORZITTER: Ik dank u wel. Ik heb nog drie dingen voor de tweede termijn. dus ik denk dat we proberen de eerste termijn een beetje af te ronden met als laatste de vraag van mevrouw Van Goethem.

Mevrouw VAN GOETHEM: Dank u wel, voorzitter. Ik hoorde net de wethouder aangeven dat dit voorstel budgetneutraal in de raad is gekomen omdat het een coalitieafspraak was. Dat vind ik nog steeds geen goede reden om het budgetneutraal te doen, want nu gaat het echt ten koste van de mensen die in de armoede zitten en er misschien ook gewoon niet meer uitkomen, dankzij die verlaging. En dan is eigenlijk mijn vraag waarom dan toch nog dat geld teruggegeven hebben bij die voorjaarsnota? Want nu zijn we over een lager budgetneutraal bedrag aan het spreken dan dat we aan het begin van 2025 hadden.

De VOORZITTER: De wethouder, over de bedragen.

Wethouder EI IDRISSI: Over het laatste, het bedrag dat we natuurlijk ook hebben teruggegeven, inderdaad, dat is het bedrag. Dat is een incidenteel bedrag geweest, dat is bedoeld voor armoede en schulden. Dat bedrag hebben we in dat jaar zelf niet kunnen gebruiken. Dat hebben we niet kunnen opmaken en dan gaat het ook terug richting de algemene dekkingsreserve. Dat is gebeurd, maar dat bedrag kunnen we niet gebruiken voor toekomstige raadsvoorstellen.

De VOORZITTER: Dat gezegd hebbende, kijk ik even rond of alle vragen van de eerste termijn aan de orde geweest zijn. Ik had dat gehoopt, maar ik zie de heer Sidali mij toch nog tarten.

De heer SIDALI: Ja, dank u wel voorzitter. Ik denk dat ik het antwoord wel weet, maar ik stel hem toch nog een keertje. Ik heb het college gevraagd of het wil doorrekenen wat dat dan zou kosten als we dat budget zouden moeten ophogen. En of het dan met een voorstel zou willen komen bij de voorjaarsnota of nog eerder.

De VOORZITTER: Ja, die vraag kan ik me nog herinneren. De heer El Idrissi.

Wethouder EL IDRISSI: Ja, de vraag staat ook in de bestuurlijke reactie, als ik het me goed kan herinneren. Dat is een bedrag van € 400.000,00. Als je de bedragen intact zou willen houden, betekent het dat je het bedrag van de individuele inkomenstoeslag gelijk zou houden. Dat is het bedrag dat je structureel extra zou moeten vragen. De vraag die u moet stellen, ik denk dat ook dat de raad daarover na moet denken, is dat je de armoedeval daar niet mee gaat helpen. Hetgeen we nu presenteren is in balans. Als je aan één component zit dan kun je de armoedeval toch niet helemaal verzachten, zoals we dat nu voorstellen. En ik wil u ook meenemen in de gedachte waarom we het bedrag hebben verlaagd. Dat is niet zomaar, dat is vanuit de gedachte om te gaan harmoniseren met andere gemeenten. Om even een voorbeeld te noemen, € 380,00 voor een alleenstaande. Als ik de cijfers voor een andere gemeente mag noemen, Utrecht voor een alleenstaande € 125,00. Amsterdam € 170,00 voor een alleenstaande. Rotterdam € 200,00. Haarlemmermeer zit dan op € 380,00. Ik denk dat we een hartstikke mooi bedrag hebben, vergeleken met de gemeenten om ons heen en tegelijkertijd verlagen we het wel. Maar we zorgen er wel voor dat we het kindpakket van 120% naar 150% kunnen brengen en ook nog eens een budgetneutraal raadsvoorstel. Ik denk dat we ontzettend mooie resultaten hebben kunnen boeken.

De VOORZITTER: Ja, ik denk dat het aan de raad is om daar nu over in debat te gaan, eerlijk gezegd. Mevrouw Koolmoes heeft u nog echt een vraag aan de wethouder, want ik denk dat we het debat nu met elkaar moeten gaan voeren.

Mevrouw KOOLMOES: Ja, ik mis continu Haarlemmermeer Doet Mee! De € 225,00 en de € 150,00, of de wethouder daar nog even op in kan gaan.

De VOORZITTER: Ja, dat snap ik, maar het staat in het stuk. Dus de vraag is of dat nog handig is. Mag ik vragen wat de vraag achter de vraag is?

Mevrouw KOOLMOES: De vraag die erachter is, nou ja, om een voorbeeld te geven, weet u wat voetballen kost? Het gaat gemiddeld om € 250,00 per jaar en dan moeten er ook nog kicksen van gekocht worden, want dat staat in het stuk. Het is voor sportverenigingen en bijvoorbeeld ook je voetbalschoenen. Dat kan niet met € 150,00. Dat kan nergens. Dat kan ook niet in andere gemeenten. Dus ik vraag me toch af hoe u daarnaar kijkt.

Wethouder EL IDRISSI: Haarlemmermeer Doet Mee! voor volwassenen. Dat is een regeling die bedoeld is voor onder andere sport. Dat kan ook cultuur zijn. Dat zijn ook bedragen die geharmoniseerd zijn met andere gemeenten. Dus we hebben gekeken ook naar omliggende gemeenten. Wat geven zij aan bepaalde regelingen? Nou, daar zijn we nu ook mee geharmoniseerd en dat is ook precies de opdracht vanuit het rijk. De herziening van die Participatiewet. Kijk ook naar andere gemeenten en zorgen ervoor dat de bedragen ook enigszins gelijk blijven.

De VOORZITTER: Ik denk dat we de aftrap van het debat redelijk gedaan hebben en dat de eerste termijn er wel op zit. Ik heb drie onderwerpen voor de tweede termijn opgeschreven. Eén van GroenLinks naar aanleiding van de motie en twee van Forza! Ik denk dat het goed is om met de motie te beginnen. Ik kan Forza! moeilijk zien, maar ik denk dat ze het ermee eens zijn. Oh en de heer Sidali?

De heer SIDALI: Nou, ik heb ook wel een puntje, maar eigenlijk een puntje van orde ook, want ik kan de motie niet vinden, voorzitter.

De VOORZITTER: De motie staat in iBabs, maar ik had ook moeite om hem te vinden.

De heer SIDALI: Ja, u heeft hem inmiddels al gevonden?

De VOORZITTER: Ik heb hem inmiddels gevonden.

De heer SIDALI: Kunt u me vertellen waar ik hem kan vinden?

De VOORZITTER: Bij het agendapunt 4.2 en dan aan de rechterkant staat onderaan toch ergens motie. Maar ik kan hem ook natuurlijk even voorlezen, maar dan kan ik ook vragen aan mevrouw Van Goethem, misschien is dat het makkelijkst.

Mevrouw VAN GOETHEM: Ik weet niet of dat het makkelijkst is, maar ik ga het wel proberen. Ik kan hem sowieso eventjes naar de betrokken woordvoerders appen. Misschien via de voorzitter aan de heer Sidali, ik denk dat u zeer tevreden bent over de motie, want wat u eigenlijk net vroeg aan de wethouder, namelijk kan er niet extra geld bij of kunnen we niet in ieder geval kijken hoe we voor 2026 kunnen zorgen dat dit niet een tekort gaat opleveren bij de mensen die dit het hardst nodig hebben, dat is eigenlijk wat deze motie vraagt en doet. Dus we roepen het college op om een aantal zaken die het al heeft besloten terug te trekken en we roepen tegelijkertijd op om wel die uitbreiding van die doelgroepen te hebben, zodat we dan uiteindelijk daarna dat kunnen dekken met de najaarsrapportage en in 2026 met een plan vanuit het college kunnen komen om dit structureler te gaan dekken. Zonder dat daar dus inderdaad de armste en mensen die niet meer uit de minimaregelingen kunnen komen, daar de dupe van worden. Dus ik hoor heel graag, dan heb ik daarbij ook gelijk mijn introductie gedaan, dus ik hoor heel graag wat andere partijen daarvan vinden.

De VOORZITTER: En ik zie al een aantal andere partijen die daar iets van vinden. Als eerste het Lid Sidali. Twee leden lopen naar voren.

De heer SIDALI: Dan krijg je nog eens wat. Voorzitter, ik kan het met de geest van de motie heel goed vinden. Om dit te doen van de 10% surplus want ik heb even snel het dictum gelezen dat we hebben. Dat betekent dan weer: wat doen we dan niet meer vanuit de 10% surplus die we dus bij de begroting hebben, dus dat heeft dan ook weer consequenties. Dan zou ik dan ook weer daar een overzicht van willen hebben. En ik ben meer op zoek ook, ik weet niet of collega's het daarmee eens zijn, de armoedeval niet een vrije val te laten zijn voor sommige mensen. En misschien dat we dan voor een dempende maatregel kunnen zorgen. Dat mensen misschien na een jaar, misschien hooguit twee jaar eraan kunnen wennen dat het net iets minder is dan nu. Dus niet meteen de korting erop zetten, maar langzamerhand te werken naar de korting. Dat is vrij vaak normaal om dat op die manier te doen als mensen jarenlang gewend zijn om iets te hebben. Dus ik ben op zoek naar een dempende maatregel om toch uiteindelijk te komen naar het voorstel dat het college doet. Vindt u daar wat van?

De VOORZITTER: Ik wilde al zeggen, komt er een vraag, maar die vraag kwam natuurlijk, natuurlijk kwam die vraag. De staffel. Mevrouw Koolmoes.

Mevrouw KOOLMOES: Ja, voorzitter, dank u wel. Ja, ik vind alle bullets op zich goed, op de 35%-regeling na. Dat heb ik nooit een goede regeling gevonden. De nieuwe regeling is ook niet goed. Ik vind echt dat we daarmee een andere weg moeten kiezen want met een draagkrachtberekening waarin je voor 35% zelf voor je kosten op moet gaan draaien, dat lukt ook gewoon in de praktijk vaak niet. Met de nieuwe regeling ben ik het ook niet helemaal eens. Dus ik zou het liefst die bullet er gewoon helemaal uithalen en dat we samen eens gaan praten met elkaar, misschien kunnen we hierin nog een derde mogelijkheid vinden.

De VOORZITTER: Samen praten doen we ook hier natuurlijk, maar ik geef het woord aan mevrouw Denie.

Mevrouw DENIE: Ja, voorzitter, fantastisch voorstel. Het lijkt wel alsof het uit de eigen partijhoed komt.

De VOORZITTER: Ik kijk even rond of er nog anderen zijn die op dit voorstel, ik zal niet de woorden van mevrouw Denie herhalen, een reactie willen geven. Mevrouw Van Goethem dan.

Mevrouw VAN GOETHEM: Nou, dat was een hele korte discussie, voor zover het überhaupt een discussie was. Dank voor de reacties in ieder geval. In reactie op de heer Sidali, de vraag is dan natuurlijk wat doen we dan niet meer uit de 10% surplus? Uiteraard, de hele reden waarom we dat op deze manier zo hebben neergezet is omdat het, zoals de wethouder zelf ook al aangaf, een voorstel is met heel veel communicerende vaten. Dus wij kunnen nu als raad niet een totaaloverzicht geven, zonder dat het heel veel invloed gaat hebben op de afgesproken regelingen die het college al heeft besloten. Dus op het moment dat het college daar natuurlijk zelf met een plan komt en de veel slimmere ambtenaren daar een veel gedegenere afweging in hebben gemaakt, denk ik dat we daar zeker uit kunnen komen. Over de demping heb ik wel wat twijfels, want op het moment dat je zou gaan dempen, betekent het dat je uiteindelijk wel linksom of rechtsom uitkomt op minder geld voor degenen die dit het hardste nodig hebben. Dat vind ik wel een hele kwalijke maatregel waar ik nog eventjes heel goed achter de schermen over na moet gaan denken. Maar ik hoor in ieder geval bereidheid om mee te denken en ik hoor het liefst na deze sessie ook nog van de partijen die ik nu nog niet heb gehoord wat zij ervan vinden en hoe we misschien gezamenlijk tot een motie kunnen komen om er uiteindelijk wel een succes van te maken. Dank u wel.

De VOORZITTER: Ik dank u wel en tot zover de motie. Ik kijk naar mevrouw Hogervorst voor twee andere onderwerpen. Het zijn er ook echt twee. Ze raken elkaar wel, maar het zijn wel twee afzonderlijke onderwerpen.

Mevrouw HOGERVORST: Ja, dank u wel, voorzitter. Het gaat over dezelfde doelgroep, alleen in twee hele verschillende situaties. Dus ik leg hem gewoon in één keer neer en dan mogen de collega's zelf bepalen hoe ze het aan willen vliegen. We hebben een groep die in de bijstand zit. Een deel van die mensen kan echt niet werken. Ze mankeren iets of hebben een beperking, of ze doen aan mantelzorg waardoor ze niet kunnen werken. Om die mensen nog extra te korten, dat vind ik eigenlijk het straffen van iemand die er niets aan kan doen dat hij niet kan werken. Maar we hebben ook een groep mensen die in een bijstandsuitkering zit, die gemotiveerd zou kunnen worden om wel aan het werk te gaan. En voor die groep is het misschien, zeker met het idee van 'werken loont', wel goed dat we ze extra stimuleren. In het raadsvoorstel worden deze groepen wel apart van elkaar op verschillende pagina's steeds beschreven, maar echt een oplossing van hoe we deze groep kunnen splitsen en hoe we gericht dit aan kunnen pakken, dat mis ik nog een beetje. En ik wil heel graag weten hoe de collega's dit zagen en of ze er iets in zien om de ene groep wat meer bescherming te bieden en de andere groep wat meer te motiveren om aan het werk te gaan.

De VOORZITTER: Ik kijk even rond. Wie van de collega's ziet wat in de ene groep en andere groep? Mevrouw Van Goethem.

Mevrouw VAN GOETHEM: Ja, ik vind hem, met het gevaar af dat hij nu heel technisch wordt, heel erg lastig. Want het is een groep die, zoals mevrouw Van de Meeberg al heel mooi aangaf in haar bijdrage, eigenlijk het liefst op casusniveau moet worden beoordeeld, omdat je naar de draagkracht wilt kijken.

En nu ben je het in tweeën aan het delen tussen: kan niet werken en wil niet werken. En volgens mij ligt het veel genuanceerder dan dat.

De VOORZITTER: Ik kijk even rond, anderen niet? Dan geef ik toch weer het woord aan mevrouw Hogervorst.

Mevrouw HOGERVORST: Ja, ik denk dat het zo heel zwart-wit geschetst wordt en dat het natuurlijk wel iets grijzer is, maar er is bij iedereen wel bekend waarom iemand in de bijstand zit. En ik denk dat je bij iedereen wel een inschatting kunt maken of iemand echt niet kan, of dat er iemand nog een zetje nodig heeft om wel mee te kunnen doen.

De VOORZITTER: Mevrouw Koolmoes, die heeft geen zetje nodig om mee te doen.

Mevrouw KOOLMOES: Ja, voorzitter, ik heb er echt even mijn gedachten over laten gaan. Maar er zit absoluut een punt in wat u zegt. Als je langdurig werkeloos bent, dan heb je bijna helemaal geen kans meer op een baan. En als je dan een baan aangeboden krijgt, is het vaak de zogeheten Melkertbaan, waarin je drie maanden onbetaald moet gaan werken. U verstaat mij toch wel, voorzitter? Hij doet het toch goed? Ik dacht dat ik niet verstaanbaar was. Dus deze banen, de eerste drie maanden krijgen deze mensen niks betaald. Dus ze zijn langdurig werkloos. We hebben ze eindelijk weer aan de baan en dan zeggen we, u krijgt drie maanden geen salaris. Over drie maanden praten we verder. En dan kunt u misschien een contract krijgen voor zes maanden. En ik praat echt uit ervaring, ik weet iemand die dit is overkomen. Hoe stimuleren wij dan de mensen om weer te gaan werken? Deze kwetsbare groep, die stimuleer je niet. Daar zeg je gewoon eigenlijk tegen: als je een baan krijgt, dan ga je jezelf maar de pest werken, maar we betalen geen salaris. Dus ik snap wat u zegt, we moeten ze meer steunen, maar ik denk dat het echt op financieel vlak ligt.

De VOORZITTER: Ik verstond u wel trouwens hoor, mevrouw Koolmoes. Ik zei alleen, de Melkertbanen bestaan niet meer. Dat zijn tegenwoordig instroombanen of doorstroombanen. Mevrouw Van Goethem.

Mevrouw VAN GOETHEM: Ja, in reactie op zwart-wit en dat ik het te heftig… Laat ik dan nu een poging doen om naar u toe te komen. In zoverre dat op het moment dat we kijken naar effectieve maatregelen om mee te doen, dan vindt u ons aan uw zijde, maar dan zou dat nog steeds niet ten koste mogen gaan van het inkomen dat je krijgt, of op dat moment de uitkering die je krijgt. Dus ik vind het in dat opzicht kwalijk dat je een onderscheid maakt met twee verschillende moties, om twee verschillende partijen uit elkaar te trekken. Terwijl ik denk dat je dat dus veel meer zou moeten doen op het moment dat je kijkt naar individuele cases en daar dan eigenlijk de beleidsvrijheid in zou moeten hebben om te kijken wat er allemaal mogelijk is om toe te leiden naar werk maar dat dat niet direct ten koste zou moeten gaan van financiële mogelijkheden van die persoon. Omdat die persoon daar op dat moment niks aan kan doen.

De VOORZITTER: Mevrouw Hogervorst, een reactie. Het zijn geen moties natuurlijk.

Mevrouw HOGERVORST: Ik wil het nog iets nuanceren, want het gaat over de groep die al gekort wordt. En ik vind eigenlijk dat als iemand echt niet kan werken en die wordt ineens gekort, dan straf je die persoon eigenlijk voor iets wat die niet kan doen. Dus voor die groep wil ik eigenlijk iets van een bescherming. Mijn suggestie is, die wilde ik eigenlijk bij jullie ophalen, maar nu noem ik er zelf eentje. Bijvoorbeeld een overbruggingsjaar, of om het stapje kleiner te maken. Maar voor de groep die wel nog kansen heeft op de arbeidsmarkt, dat we gaan kijken inderdaad: hoe kunnen we ze motiveren om wel

aan het werk te gaan. Want zij hebben ook het probleem dat ze gekort gaan worden. Dus dat was eigenlijk de bedoeling van mijn inbreng.

De VOORZITTER: Nou, volgens mij legt u hem zo uit dat er in ieder geval vragen op komen, of reacties. Het woord eerst aan mevrouw Denie.

Mevrouw DENIE: Ja, dank u wel, voorzitter. En ik wil niet helemaal voor mijn beurt spreken, dus ik kijk ook naar rechts met een links oog. Maar als ik het zo hoor, dan is het toch eigenlijk gewoon mogelijk om dat bij onze motie te voegen. Dat je zorgt dat mensen er niet op achteruitgaan, maar dat je ook gaat kijken naar effectieve maatregelen om de mensen aan de baan te helpen die dat wel kunnen. Of heb ik dat dan verkeerd begrepen?

De VOORZITTER: Het woord aan mevrouw Mees.

Mevrouw MEES: Volgens mij is er een overbruggingsjaar. Dat is op aangeven van de participatieraad toegevoegd aan het beleidsstuk voor 2026. In ieder geval als het gaat om die IIT. En volgens mij uit andere stukken hebben we geleerd dat er een aantal casemanagers bezig is om juist met die categorie D-mensen te werken om ze aan een baan te helpen. Dat zijn juist die mensen die in de meest uitzichtloze situatie zitten. Dus daar is al aandacht voor vanuit de gemeente om daarmee aan de gang te gaan.

De VOORZITTER: De heer Koning dan nog namens het CDA.

De heer KONING: Ja, het CDA vindt dit een heel goed voorstel. Het beoogt namelijk twee dingen. Dat is: werken is de sleutel naar een betere toekomst. En die sleutel mag je dus niet krom maken zodat je hem niet meer kan omdraaien, omdat ze alles wat ze verdienen weer moeten in leveren. En dit voorstel doet er een bijdrage aan om dat in elk geval te verminderen. En het tweede wat het doet is het harmoniseren van bedragen tussen gemeenten. En als ik dus inderdaad van de portefeuillehouder hoor dat wij € 380,00 geven voor een bepaald doel en een andere gemeente geeft € 170,00. Rotterdam geeft € 200,00. Ja, dan ben ik er nog steeds van overtuigd dat wij een heel ruimhartig minimabeleid hebben dat deze verminderingen best kan behappen. Zijn jullie het met mij eens?

De VOORZITTER: Die woorden leiden weer tot een reactie van mevrouw Van Goethem.

Mevrouw VAN GOETHEM: Ik wilde niet per se reageren op heer Koning, maar een verduidelijkende vraag stellen aan mevrouw Hogervorst. Gaat het u nou om een overgangsjaar om te verzachten, of gaat het nou om het structureel beschermen van deze mensen? Want daarover loopt het een beetje door elkaar heen.

De VOORZITTER: Mevrouw Hogervorst, u heeft een aantal vragen gehad, maar misschien is het voor de duidelijkheid wel goed om met die laatste te beginnen.

Mevrouw HOGERVORST: Nou, als eerste voor mevrouw Van Goethem. Ik wilde bijna Denie zeggen, excuus. Ik denk een beetje van beide, omdat ik zelf eigenlijk kwam met... Ze staan beide beschreven in het voorstel, maar er staat niet echt bij hoe of wat dan. En eigenlijk was mijn doel om hier een beetje op te halen hoe jullie de hoe en wat dan zagen, om te kijken of we daarin nog wel iets konden toevoegen in het beleid. En voor een groot deel kan ik me ook wel vinden in de motie die jullie hebben. Alleen zie ik daar wel in dat er ook budget bij gevraagd wordt, als ik het goed gelezen heb en daar kan ik me helaas niet in vinden.

De VOORZITTER: Mevrouw Van Goethem, ik was even aan het recupereren wat er allemaal was gezegd.

Mevrouw VAN GOETHEM: Dan praat ik ondertussen de tijd vol. Via de voorzitter aan mevrouw Hogervorst. Ik ga hem toch maar weer gebruiken zoals ik ook al in mijn bijdrage aangaf. Ik geloof niet meer in Sinterklaas. En wat mevrouw Hogervorst nu wil voorstellen, is dat we het aan de ene kant wel houden zoals het is, maar er geen geld bij vragen. Ja, dat kan dus niet. Dat is het hele eieren eten. Willen we die armoedeval verzachten en willen we tegelijkertijd de uitkeringen houden zoals ze zijn, of in ieder geval qua hoogte houden zoals ze zijn, zodat de boodschappen gewoon nog kunnen worden betaald door de allerarmsten? Ja, dan zal er toch echt geld bij moeten. En of dat dan inderdaad is een jaar met een langzame demping, of langdurig vanuit de voorjaarsnota en de 10% surplus, wat je daarin in structurele middelen mag doen. Dat is dan stap twee en daar kunnen we het uiteraard nog zo meteen over hebben als we kijken wat we uiteindelijk aan de motie kunnen doen om u erbij te halen. Als u daartoe bereid bent.

De VOORZITTER: En hopen dat er vanavond geen kinderen meer kijken op dit tijdstip. Het woord is aan mevrouw Hogervorst.

Mevrouw HOGERVORST: Nou, laat ik dan beginnen met te vermelden dat Sinterklaas net zoiets is als liefde: daar moeten we altijd een beetje in blijven geloven. Daarnaast ben ik mevrouw Mees vergeten, dus daar wil ik eerst even naar teruggrijpen. Ik ben het helemaal met u eens dat het er al staat, alleen er staat niet in hoe of wat. Het wordt benoemd, maar niet hoe of wat. Dus daarin zoek ik naar iets extra's. En voor mevrouw Van Goethem, al op het moment dat je de groep die eigenlijk misschien ook naar de arbeidsmarkt kan worden begeleid naar de arbeidsmarkt begeleidt, heb je minder mensen die de middelen nodig hebben en die middelen die je overhoudt kun je weer gebruiken voor de mensen die wat meer nodig hebben en zonder dat je extra uit andere potjes vandaan vraagt. En daar zit denk ik een beetje een meningsverschil of een nuanceverschilletje.

De VOORZITTER: Ik denk dat het inderdaad een meningsverschil is waarvan het misschien toch handig is als het buiten de, nou misschien toch binnen de raad kan worden behandeld. Ik geef het woord aan mevrouw Mees hierover.

Mevrouw MEES: Ik wil alleen even reageren. Er staat in het stuk gewoon dat de mensen voor de IIT hetzelfde bedrag krijgen als in 2025. Dus het staat gewoon benoemd in het stuk. Ik heb het over de IIT.

De VOORZITTER: Ook dit leidt tot een reactie. Mevrouw Van Goethem.

Mevrouw VAN GOETHEM: Ja, dat klopt. Alleen die IIT gaat van 120% naar 110%. Dus dan heb je wel degelijk mensen die zo meteen geen IIT meer ontvangen, die er op achteruitgaan in hun sportkosten die ze kunnen verkrijgen en daardoor een soort van optelsom van allerlei afschaling hebben waardoor er dus inderdaad wel degelijk aan de bestaanszekerheid wordt gemorreld. En verder wilde ik nog aangeven aan mevrouw Hogervorst dat ik uw visie op Sinterklaas heel mooi vind.

De VOORZITTER: Misschien wel zo mooi dat ik denk ik kan het debat gaan afronden. Is dat zo? Wil de heer Sidali ook nog een punt?

De heer SIDALI: Nou, ik heb eigenlijk meer een verzoek aan het college, dus ik wil daar niet echt met de raad over hebben, maar een verzoek over die 10% surplus.

De VOORZITTER: Een verzoek aan het college binnen dit debat? Want dat kan natuurlijk wel, hè? We kunnen nog een minuutje of tien, dus ik heb daar geen moeite mee. Of wil de heer Koning een nieuw punt inbrengen? Nee toch?

De heer KONING: Nee, zeker niet. Die ITT gaat inderdaad naar 110%, maar ik wil daarbij dus opmerken dat bijstandsontvangers dus 100% ontvangen, dus die vallen daar volkomen buiten. Die hele groep wordt gered.

De VOORZITTER: Ja, die vallen daar volkomen binnen, denk ik dat u bedoelt.

De heer KONING: Ja, die blijven binnen die 100%.

De VOORZITTER: Dat begrijp ik ook, dat was een spraakverwarring. Ik geef het woord, denk ik, aan de heer Sidali, toch? Dat lijkt me het makkelijkst. En dat is de laatste. Ja, ze heeft afgerond, toch? Ze heeft afgerond. Volgens mij voldoende afgerond. Ik vond hem voldoende afgerond. Nou ja, de meningen waren gewisseld en volgens mij was de conclusie dat u buiten de raad nog even kijkt of er overeenstemming over de motie zou kunnen worden gevonden. Maar nou de heer Sidali toch nog aan het rondlopen is, de tijd begint wel te dringen.

De heer SIDALI: Fijn. Het gedicht van Sinterklaas heeft toch geholpen, een beetje vrolijk zijn tegen elkaar. Voorzitter, kijk, ik vraag me af over die 10% surplus, wat we daar nu voor hebben staan en hebben we dat helemaal uitbesteed of niet? Of dekken we daarmee de tekorten die we hebben in de begroting? En wat zou nog over kunnen blijven? Omdat ik echt, echt een coalitieakkoord begrijp en dat je dingen met elkaar doet en budgetneutraal, dat begrijp ik wel. Maar ik ben ook op zoek naar begrip voor dat je mensen aan een nieuwe situatie moet kunnen laten wennen en niet abrupt van de een op de andere dag. Dus misschien dat we een jaartje, twee jaartjes even rustig kunnen werken naar dat punt dat het college wil. Ja, en ik wil het college best wel helpen daarmee. We hebben nog best wel wat geld over. Het is niet structureel. We kunnen iets met de najaarsrapportage doen. Dat komt ook allemaal binnenkort. We kunnen wel wat om de mensen te laten wennen aan de nieuwe situatie. Voorzitter. Is iemand het daar mee eens?

De VOORZITTER: Ik dacht inderdaad, de najaarsrapportage doen we natuurlijk volgende week. Maar misschien kan de raad wel alvast van gedachten wisselen over het laten wennen. Mevrouw Van de Meeberg.

Mevrouw VAN DE MEEBERG: Dank u wel, voorzitter. Het zou mij niet verbazen als die surplus helemaal niet blijft bestaan want ik denk dus dat de groep die gebruik gaat maken van regelingen groter is, omdat er een automatische toekenning is. Er zijn nog steeds heel veel mensen... Nee, ik moet het anders zeggen. Er zijn heel veel regelingen waar geen gebruik van wordt gemaakt, omdat mensen de weg niet weten. Op het moment dat we automatisch gaan toekennen, dan zal die groep groter gaan worden. Dus dan is eigenlijk de wedervraag: misschien is het dan beter als Lid Sidali bij de begroting een voorstel doet voor extra geld.

De VOORZITTER: Even wachten. Mevrouw Koolmoes heeft misschien... Ja, dat is misschien handig. Dat kunt u in één keer, want dat kunt u. Mevrouw Koolmoes.

Mevrouw KOOLMOES: Ja, ik zal het niet in zoveel Franse termen zeggen, want daar ben ik helemaal niet goed in, voorzitter. Waar het mij om gaat, is het langzaam implementeren. Dat advies heeft ook de

participatieraad gegeven en de Stichting Samen Tegen Armoede heeft dat gegeven en de experts hebben dat al gegeven. Dus zover ga ik met u mee. De 10% surplus, ik denk alleen maar bij mezelf: als we het wel implementeren en er gaan meer mensen naar werk, dan zal er vanzelf ook minder worden wat we ervoor nodig hebben, denk ik. En zo reken ik. Dank u wel.

De VOORZITTER: En ook mevrouw Van Goethem is aan het rekenen.

Mevrouw VAN GOETHEM: Dank u wel, voorzitter. Misschien een reactie op mevrouw Koolmoes als eerste. Ja, dan zal misschien de hoeveelheid mensen afnemen, maar tegelijkertijd zijn we dus de doelgroep aan het verbreden. Dus dan zal niet per se de pot groter of kleiner worden. Of dan zal er niet per se binnen de pot meer over blijven. U vindt ons helemaal aan uw zijde, mijnheer Sidali. Het liefst niet eens om dus te dempen, maar het liefst dus structureel. Maar als dat voorlopig moet worden gedempt, dan kunnen we uiteraard natuurlijk kijken wat het nieuwe college daarvan vindt.

De heer SIDALI: Dank u wel, voorzitter. Ja, nog even in reactie op mevrouw Van de Meeberg van D66. Ja, ik ben echt bereid om extra geld te vragen, alleen de vraag is, is D66 daar ook een medestander van, een voorstander van? Want dan kunnen we het samen doen en dan staan we wat sterker. Dus de vraag ligt eigenlijk veel meer bij u. Bent u bereid, als ik een motie voorstel om voor een jaar of voor twee jaar een maatregel te dempen, dan extra geld daarvoor te vragen?

De VOORZITTER: En daar zie ik nu al een reactie op.

Mevrouw VAN DE MEEBERG: Ja, volgens mij was dat de bedoeling toch, voorzitter? Ja. We zijn altijd bereid om met elkaar in gesprek te gaan. Laten we daar eens mee beginnen en als we richting voorjaars…, najaars…, begrotingsraad, dat soort dingen gaan, begroting hebben we net gehad, maar goed, richting de voorjaarsrapportage gaan, laten we met elkaar gaan praten.

De heer SIDALI: Ik vind dit een handreiking, voorzitter. Dank je wel. Ik, nee niet ik, Lid Sidali gaat zich beraden op een motie. Dank u wel.

De VOORZITTER: Ik zeg inderdaad laten we met elkaar gaan praten, maar dan niet meer in dit debat, want dit debat ga ik denk ik afronden, ook gezien de tijd. En ik denk dat we een goed debat hebben gehad, voor zover ik dat als voorzitter mag beoordelen. Ik heb wat toezeggingen gehoord van het college over een evaluatie en het op de hoogte houden van de raad van zowel de fraudebestrijding als de ambtshalve toekenning, die heb ik genoteerd. Als er verder geen onderwerpen meer besproken hoeven te worden in de tweede termijn concludeer ik dat het raadsvoorstel voldoende is besproken en wordt doorgeleid naar de stemming bij het raadsplein van 18 december, het laatste raadsplein van dit jaar. Ik dank u allen voor het aanwezig zijn en voor uw inbreng en sluit de vergadering.